

prosi gosp. Seuniga, da blagovoli še nadalje delovati v prid družbi in deželi na korist.

Glavni odbor pooblasti gospoda predsednika da izreče gospodu ritmajstru Wildu zahvalo za izvrstno sodelovanje v konjarskem odseku.

Odbornik g. Murnik poroča v imenu odseka za splošne reči o prošnji do deželnega zbora za povišanje letne redne podpore. Glavni odbor odobri predloženo prošnjo.

Tajnik Pirc predlaga v imenu živinarskega odseka, da se posvetovanje o sklepih občnega zbora, ki velijo, naj se priredita živinski razstavi v Ribnici in Vipavi odloži za toliko časa, dokler bode rešena prošnja za podporo, ki je vložil jo odbor do deželnega zbora. Predlog se sprejme.

Tajnik Pirc predlaga v imenu živinarskega odseka, da družba priredi letošnjo pokrajinsko živinsko razstavo v Logatcu in da glavni odbor izreče gospodu logaškemu glavarju dr. Russu zahvalo za njegovo delovanje kmetijstvu v korist. Predlog se sprejme, in glavni odbor izrazi veselje svoje nad tem, da hoče okrajni zastop logaški sam tudi denarno pripomoči k temu podjetju.

Odbornik g. Povše poroča v imenu živinarskega odseka o vlogi, ki naj jo glavni odbor odpošlje do deželnega odbora, da se postava za povzdigo živinarstva tako prenaredi, da so občine zavezane imeti dobre plemenske bika. Nasvetovano vlogo glavni odbor odobri in sklene jo predložiti deželnemu odboru.

Odbornik g. Povše predlaga v imenu živinarskega odseka, naj glavni odbor ne podpira prošnje občine mozelske, ki prosi c. kr. kmetijsko ministerstvo, da ji dovoli prevzeti subvencijskega bika za polovico cene. Odvrnitev prošnje se utemeljuje, da je itak državna podpora zelo majhna, da so druge občine, ki so tudi to prosile, pa bile odvrnene, še revnejše, in da se biki sploh ne prodajajo dosti draže kot za polovico cene. Glavni odbor sprejme ta nasvet.

Prošnje šolskega vodstva v Cerknici za nekaj sadnega drevja ne usliši glavni odbor zato, ker nima takega drevja nič na razpolaganje.

Odbornik g. Povše predlaga, naj družba posreduje kmetovalcem o nakupu čistega deteljnega semena. Po daljši razpravi sicer umakne g. Povše predlog svoj, sprejme se pa predlog g. Murnika, ki slove: Posredovanje za nakup deteljnega semena in sploh semena se v principu sklene, a ker je v to svrhu potrebna denarna podpora, počakati je rešitve prošnje, ki jo je vložil glavni odbor do deželnega zbora.

Za nove ude so sprejeti od glavnega odbora gg.
Franc Zakrajšek, duh. pomočnik v Postojini,
Franc Jereb, posestnik v Zaplani,
Franc Petkovšek, posestnik v Zaplani,
Josip Jurca, posestnik na Vrhniki,
Franc Korenčan, posestnik na Vrhniki,
Franc Kolbe, c. kr. poštar na Vačah,
Dr. Marinko, c. kr. gimn. profesor v Rudolfovem,

Franc Kastelic ml., trgovec v Kandiji,
Josip Jaklič, župnik v Dolenji vasi,
Anton Mikuš, trgovec v Ljubljani.

Vprašanja in odgovori.

Drugi odgovor na 114. vprašanje: Na naša pozvedanja glede dobrih molznic ovac smo dobili nastopno pismo od predsednika hebskega živinarskega društva:

Jaz posebno priporočam friziško ovčje pleme. To pleme sem vpeljal v hebsko deželo l. 1885., koder uspeva izvrstno. Ovce dajo zelo veliko mleka. Na Kranjskem bi to pleme gotovo prav izvrstno uspevalo. Ovce niso mehkužne, ampak prenašajo brez škode vse vremenske izpremembe. Na Kranjskem bi se jim gotovo veliko bolje godilo nego ob obalih viharnega severnega morja. Glavna reč je, da imajo ovce tega plemena veliko paše, ker v hlevu jim ne dene dobro. Mleko je posebno rabno za sir, kateri je zelo drag. Jaz prodajam enoletne breje ovce po 20 gld., dveletne breje ovce po 25—30 gld. Sedanji letni čas je ugoden za razpošiljanje, ker ne trpe ovce toliko, kolikor po leti o veliki vročini.

R. Mayerhöffer.

Naslov: R. Mayerhöffer, Obmann und Landwirth in Taschwitz, Post Aich bei Karlsbad.

Ravno o tej reči smo dobili od druge strani naslednje pismo:

Letošnje spomlad sem dobil iz Frizlanda na Nemškem nekoliko ovac za poskušnjo. Pleme je izvrstno, od ene ovce dobivam več mleka nego od treh domačih. Volna je tudi finejša. Dva ovna tega plemena imam na prodaj.

A. Ličan v Ilirski Bistrici.

Vprašanje 115. Po hrastovih gozlih svojih imam več goličav, katere sem posadil uže tri leta po vrsti z želodom. Želod so pa miši redno pojedle. Kako naj želod varujem miši? Ali naj ga morda sadim bolj globoko? Ker je kostanjeva nastelja boljša od hrastove, mislim omenjene goličave nasaditi s pitanim kostanjem. Obrnil sem se zaradi kostanjevih sadik do c. kr. osrednje gozdarske drevesnice v Ljubljani, a odgovorili so, da jih nimajo. Kje drugje bi mogel dobiti proti plačilu 1000 do 2000 dve do triletnih sadik pitanega kostanja? Kedaj je najugodnejši čas saditi pitani kostanj? (J. H. na G.)

Odgovor: Proti gozdnim mišim ne morete ničesar pravega storiti. Strupa ne smete rabiti zaradi lovske postave. Če sadite želod globoko, ne uspeva. Najbolje ravnate, ako želod stratificirate. Kake tri do štiri tedne poprej, predno sadite želod, denite ga v zaboj ter ga pomešajte z vlažnim peskom. Zaboj shranite v primerno topli prostor. Kadar požene želod 3—4 $\frac{m}{m}$ dolge kali, takrat ga je čas saditi. Sicer bode raslo po goličavah hrastovega gozda vsako drugo drevje raje, nego hrast. To lahko izkusite v vsakem gozdu. Če posekate drevje, zraste na goličavi vselej drugo nego je raslo poprej. Sadik pitanega kostanja doboste gotovo v gospoda grofa Lanthierija gradu na Slapu.

Kolikor nam je znano, morajo jih imeti tam še več tisoč, ki so ostanki nasadov sadjarske šole. Kostanjevo drevje sadimo tedaj, kadar drugo sadno drevje. Morda ima tako kostanjevo drevje na prodaj kateri izmed naših č. bralcev?

Vprašanje 116. V zadnji številki „Novic“ popisujete napravo za razdelitev gnojnice. Bi li dobro služila taka naprava, pritrjena na strani soda, ker imamo pri nas sod na legnarjih sredi voza, ker je pretežavno na zadnji premi prevažati sod? Koliko bi stala voznina za napravo do semkaj? Bojim se, da bi ne stala več nego naprava sama. Morda je dobiti tako napravo v Ljubljani pri kakem tovarnarji? (J. M. v S.)

Odgovor: Naprave za razdelitev gnojnice ni pritrjevati na stran soda, ker se ne zлива potem gnojnica počez, ampak po dolgem. Sicer pa morete, če Vam ni nič do tega, ako se omažeta zadnji kolesi in zadnja prema z gnojnico, napravo pritrjati na sod, če leži tudi sredi voza. Gnojnica se bode še vedno dobro razdeljevala. Vprašali smo, koliko da stane voznja do Vas. Sporočimo Vam, kakor hitro zvemo. V Ljubljani ni dobiti take naprave, a je tudi ne sme nihče ponarejati, ker je patentovana.

Gospodarske novice.

* Gospod grof Thurn, predsednik c. kr. kmetijske družbe in deželni glavar, priporočal je živo kmetijske družbe prošnjo za povišanje deželne podpore. V daljšem in od vseh strani odobravanem govoru je razložil v deželnem zboru 22. t. m. prav korenito, zakaj da je c. kr. kmetijska družba vredna izdatnejše podpore.

* O trtni uši na Kranjskem. Deželni zbor kranjski je vzprijel predloge deželnega odbora glede trtne uši, kakor smo jih prijavili uže v zadnji številki. Razen teh predlogov bil je pa tudi vzprijet gospoda poslanca Stegnarja predlog, ki slove: Deželni odbor naj izda poljudno knjižico o cepljenji ameriških trt in zasajanju vinogradov s takimi trtami. Na predlog gospoda poslanca Pfeiferja je sklenil deželni odbor napraviti ameriško trtnico tudi v kakem kraju, ki ni vinoroden, zato, da se ne bode bati, da bi se zatrosila trtna uš.

* Kmetijski nadaljevalni pouk preide s 1. januarjem 1888. l. v področje naučnega ministerstva, katero je ukrenilo ta pouk preosnovati ter tesneje zvezati z ljudsko šolo.

* Kmetijski popotni pouk na Štajarskem so zelo razširili. Veči del troškov trpi dežela, vendar je obljubilo c. kr. kmetijsko ministerstvo na leto po 3500 gld. redne podpore.

* Proti oderuhom v logaškem okraji. Vsak mesec po eden dan ima logaški g. okrajni glavar dr. Rus uradni dan v Loži. Ta dan prihajajo kmetje v Lož in napravljajo prošnje in pritožbe o vojaških, obrtnih in drugih rečeh. Ob enem so si izposojevali kmetje ta dan potrebnega denarja za domače potrebe od ljudij, ki so prihajali v Lož od blizu in daleč. Izposojevalci

denarja so pa bili trdosrčni ljudje, ker so ga izposojevali proti 10—30% obrestim ali pa so ga dajali za aro na kupljeni les, katerega so prav ceno dobivali. Ako pa ni kmet o pravem času odrajtal lesa, iztožil je upnik dvojno aro. Taka dejanja so bila podobna oderuštvu. Neki gospod razloži vse to g. glavarju in ga prosi pomoči. Ta ni izostala. G. glavar pošlje do vseh županstev, župništev in vikarijatov ter do vseh žandarmerijskih postaj po vsem glavarstvenem okraji okrožnico, s katero svari kmete takih pogubnih pregreh in prosi, naj mu naznanijo tiste, ki zlorabijo kmetovo nevednost in siromaštvo. Na to so začeli g. duhovniki s cerkvenimi govori ostro napadati oderuhe, in njih besede so prav dobro vplivale. Zoper najhujše zatiralce kmetov so došle do glavarstva ovadbe, in zdaj se vrše pri naših sodiščih preiskave. — Ta razglas je imel v etičnem in gospodarskem oziru neprecenjen nasledok. Iz našega glavarstvenega okraja je izginilo oderuštvo skoro popolnoma. Zdaj tirja vsak za izposojeni denar največ 6% obresti in vsak se pazi preveč okoristiti se kmetove zadrege. Tudi po drugih glavarstvenih okrajih se godi našemu kmetu enako. Naj posnemajo gospodje glavarji logaškega gosp. glavarja, n ljudstvo jim bode hvaležno.

* Licencevanje zasebnih žrebcev bode za l. 1888. v nastopnih krajih: 9. januarija v Radovljici, 10. januarija v Kranji in 12. januarija v Kamniku.

Razne reči.

— Konje, ki jih grize ali ujeda, v črevih t. j. kadar imajo koliko, ozdraviš po navodu izkušenega konjerejca takole: Vzemi čebulje in mleka ter kuhaj oboje skupaj kake dobre tri ure. Na vsak liter mleka, vzemi do dvanajst srednje velikih čebulj. Precedi mleko kuhano s čebuljami skupaj, ter napolni ž njim steklenice in jih dobro zamaši. Kolikor starejša je tekočina, toliko boljša je, sicer jo pa moreš rabiti takoj. Bolnemu konju daj polovico steklenice popiti ter ga odrgni le toliko s slamo, da ima gorko kožo, nikakor pa ne toliko, da bi se potil. Potem ogrni konja z volnenim ogrtačem. Če ne odleže bolezen, ponovi vse to še enkrat čez nekaj ur.

— Da ti jabolka ne zvenejo in ne dobodo zgrbančene kože, shrani jih v zaboj ali sod ter naspri suhega peska med nja. Posodo postavi na hladan prostor, kjer ne zmrzuje.

— Ozeblina, ki se gnoje, ozdraviš najhitreje, ako jih skrbno varuješ nesnage, ako jih enkrat ali dvakrat na dan izpereš z gorko vodo, potem dobro obrišeš ter potreseš z drobno stolčeno borovo kislino (ki je kupiš v v lekarni) in z obezo zavaruješ proti prahu. Ako prične rasti tako zvano divje meso, potresi rano enkrat ali dvakrat za eno pičlo uro z jodiformom. Varuj ozeblina hudega mraza in velike gorkote. Ako ravnaš tako in ne rabiš nikakeršnih tolstih mazil, ozdraviš kmalu.